

Dodatek tygodniowy

przy Gazecie Lwowskiej.

N^{ro}. 14.

Dnia 7. Kwietnia 1855.

Statystyka zakładów naukowych w administracyjnym okręgu lwowskim z r. 1854.

(Dalszy ciąg. Obacz Nr. 13 Dodatku tygodniowego.)

Uniwersytet lwowski w roku szkolnym 1854.

(Dokończenie.)

Przeгляд wykładanych w roku szkolnym 185^{3/4} przedmiotów naukowych.

Fakultet teologiczny.

a) W semestrze zimowym:

	godzin	sluchaczom.
1) Chrześcianańska historia kościelna przez 9 w tygodniu po łacinie	9	88
2) Archeologia biblijna	4	88
3) Język hebrejski i biblijna egzegetyka starego testamentu	5	88
4) Język syryjski, chaldejski i arabski	2	15
5) Hermentyka biblijna	4	62
6) Język grecki i egzegetyka ewangelii świętego Jana	5	62
7) Egzegetyka listu do mieszkańców Efezu	9	17
8) Powszechna nauka o wychowaniu	2	poniemiecku 66
9) Dogmatyka	9	po łacinie 8
10) Dogmatyka	9	po rusku 41
11) Teologia moralna	9	po łacinie 49
12) Teologia pastoralna	9	po polsku 7
13) Teologia pastoralna	9	po rusku 26
14) Katechetyka	3	po polsku 7
15) Metodyka	2	po polsku 7
16) Katechetyczno-pedagogiczna nauka	5	po rusku 26

b) W semestrze letnim:

	godzin	sluchaczom.
1) Historia kościelna przez 9 w tygodniu, po łacinie	9	80
2) Nauka biblijna starego zakonu	4	80
3) Język hebrejski i egzegetyka biblijna	5	po łacinie 80
4) Język arabski	2	po łacinie 15
5) Nauka biblijna zakonu nowego	4	po łacinie 62
6) Język grecki i egzegetyka biblijna	5	po łacinie 62
7) Egzegetyka listu pierwszego do Koryntyan	2	po łacinie 17
8) Nauka o wychowaniu	2	po niemiecku 66
9) Dogmatyka	9	po łacinie 8
10) Dogmatyka	9	po rusku 41
11) Teologia moralna	9	po łacinie 49
12) Teologia pastoralna	9	po polsku 7
13) Teologia pastoralna	9	po rusku 26
14) Katechetyka	3	po polsku 7
15) Metodyka	2	7
16) Katechetyczno-pedagogiczna nauka	5	po rusku 26

Fakultet nauk jurydycznych i politycznych.

a) W semestrze zimowym.

	godzin	sluchaczom.
1) Historia filozofii i naturalne prawo prywatne przez 4 w tygodniu, po niemiecku	4	83
2) Ekonomia polityczna	4	43
3) Statystyka mocarstw wielkich	5	48
4) Rachunkowość państwa	7 ^{1/2}	32
5) Ekonomia polityczna	4	to kolegium nie zostało otworzone.
6) Prowadzenie ksiąg kupieckich	1	po niemiecku 19
7) Prawo kościelne, oddział pierwszy	5	30
8) Nauka austriackich przepisów administracji	5	46

	godzin	sluchaczom.
9) Nauka austriackich przepisów finansowych oddział pierwszy przez 5 w tygod po niemiecku	5	45
10) Medycyna sądowa	6	33
11) Sposób ratowania zaumarłych	1	100
12) Rzymskie prawo prywatne	5	96
13) Austriackie prawo karne	5	73
14) Austriackie prawo cywilne	9	73
15) Austriacki tryb sądownictwa	5	55
16) Austriackie prawo handlowe i wekslowe	4	55

b) W semestrze letnim.

	godzin	sluchaczom.
1) Powszechnie prawo krajowe przez 4 w tygodniu po niemiecku	4	69
2) Nauka przepisów policyjnych	5	58
3) Nauka o finansach	4	80
4) Statystyka europejska	4	48
5) Ekonomia ludowa	5	6
6) Historia handlu	3	Tego kolegium nie otworzono.
7) O systemach więzienia	2	po niemiecku 38
8) Prawo kościelne, oddział drugi	5	45
9) Austriackie prawo finansowe	5	37
10) O podatkach stałych	1 ^{1/2}	31
11) Rachunkowość państwa	7 ^{1/2}	21
12) Prawo rzymskie	5	20
13) Tryb austriackiego sądownictwa karnego	4	52
14) Organizacya c. k. władz	1	75
15) Austriackie prawo cywilne	8	35
16) Egzaminatorium tego prawa	1	25
17) Polskie prawo cywilne	4	34
18) Tryb przysądzenia w sprawach spornych	5	37

Fakultet filozoficzny.

a) W semestrze zimowym.

	godzin	sluchaczom.
1) Metafizyka przez 3 w tygodniu, po niemiecku	3	20
2) Historia filozofii	3	26
3) Psychiczna anthropologia	3	30
4) Historia powszechna	3	32
5) Historia austriacka	3	30
6) Praktyczne, historyczne ćwiczenia w seminarium	2	6
7) Wyższa nauka o wychowaniu	2	66
8) Geometria analityczna	4	6
9) Trigonometria	4	5
10) Fizyka experimentalna	3	12
11) Elektrodynamika	2	6
12) Fizyka matematyczna	2	3
13) Mineralogia	5	5
14) Praktyczne ćwiczenie w mineralogii	1	1
15) Powszechna geografia roślin	1	5
16) Powszechna Zoologia	5	3
17) Ćwiczenia w rozpoznawaniu	1	1
18) Powszechna chemia anorganiczna	5	4
19) Chemia analityczna	3	nie miała słucha:
20) O Parazytach w człowieku	2	nie miała słucha:
21) Starożytności greckie	3	po niemiecku 12
22) Mowa Demostenesa o koronę	2	po grecku 14
23) Z Tucydidesa, ćwiczenia filologiczne	2	9

	godzin	sluchaczom.
24) Filologiczne ćwiczenia z Eneidy Wirgiliusza	przez 2 w tygodniu po łacinie	12
25) Objaśnienia Tristana	3 " " " " po niemiecku	1
26) Mithologia niemiecka	2 " " " " " "	12
27) Gramatyka halicko-ruska	2 " " " " po halicko-rusku	37
28) Historia halicko-ruskiej literatury	2 " " " " " "	35
29) Zasady estetyki	1 " " " " " "	39
30) Objaśnienia Majmonidesa	2 " " " " po hebrajsku, nie- było słuchaczów.	
31) Gramatyka porównawcza dyalektów aramejskich	2 " " " " " "	
32) Objaśnienia porównawcze chaldejskiej parafrazy	1 " " " " " "	
33) Język francuski	3 " " " " po niemiecku, nie- było słuchaczów.	
34) Historia poezji prowansalskiej	2 " " " " po francusku	

b) W semestrze letnim:

	godzin	sluchacz.
1) Logika	przez 3 w tygodniu po niemiecku	23
2) Filozofia moralna	4 " " " " " "	27
3) Historia filozofii	2 " " " " " "	28
4) Dzieje państw europejskich	3 " " " " " "	63
5) Dzieje Austrii	3 " " " " " "	74
6) Ćwiczenia historyczne	2 " " " " " "	6
7) Pedagogia	2 " " " " " "	66
8) Trygonometria kulista	3 " " " " " "	4
9) Rachunek differ. i integralny	3 " " " " " "	6
10) Fizyka experimentalna	5 " " " " " "	6
11) Optyka	1 " " " " " "	7
12) Fizyczne ćwiczenia praktyczne	3 " " " " " "	7
13) Botanika powszechna i specjalna	5 " " " " " "	4
14) Praktyczne ćwiczenia oryngnologii	2 " " " " " "	1
15) Zoologia medycyna	4 " " " " " "	niebyło słuchacz.
16) Entomologia	3 " " " " " "	1
17) Praktyczne ćwiczenia zoolog.	1 " " " " " "	4
18) Wycieczki zoologiczne	3 " " " " " "	1

	godzin	sluchaczom.
19) Chemia radykalna	5 " " " " " "	2
20) Praktyczne ćwiczenia chemi.	18 " " " " " "	1
21) Grecko-łacińska metryka	3 " " " " po łacinie i grecku	13
22) Roczniki Tacyty	2 " " " " po łacinie	20
23) Sofoklesa, król Edyp	2 " " " " po grecku	8
24) Cicerona mowa (za Sestica)	2 " " " " po łacinie	9
25) Historia literatury niemieckiej	3 " " " " po niemiecku	17
26) Götthego Tasso	1 " " " " " "	8
27) Ćwiczenia praktyczne wobjaśnianiu	2 " " " " " "	3
28) Gramatyka halicko-ruska	2 " " " " po halicko-rusku	36
29) Halicko-ruska literatura	2 " " " " " "	34
30) Halicko-ruska estetyka	1 " " " " " "	38

Uwaga Odczyty na fakultecie teologicznym są głównie przeznaczone dla kandydatów stanu duchownego, ale ponieważ słuchając teologii, którzy należą do kleru świeckiego i regularnego, pod warunkami wymienionemi w §. 14 ustawy względem taks kolegialnych (*Collegiengelder*) z roku 1850 mają prawo do zupełnego uwolnienia od taks kolegialnych, a wszyscy słuchacze teologii w roku szkolnym 1853/4 odpowiadali tym warunkom, przeto i w tym roku równie jak w poprzedzającym niewpłynęły żadne taksy kolegialne za odczyty teologiczne.

Na fakultecie jurydycznym dawano odczyty za opłatą taks kolegialnych, z wyjątkiem odczytów o księgach handlowych, o postępowaniu przy niesieniu pomocy w letargu, tudzież o organizacyi c. k. władz. Egzaminatoryum austriackiego prawa cywilnego wykładano także bezpłatnie.

Na fakultecie filozoficznym wykładano bezpłatnie w kursie zimowym: praktyczno-historyczne ćwiczenia w seminaryum, wyższą pedagogię, ćwiczenia filologiczne w seminaryum nad dziełami Tucydyda, nad Eneidą Wirgiliusza i odczyty o mytologii niemieckiej. W kursie letnim: sferyczną trygonometrię, rachunki dyferencyalne i integralne, praktyczne ćwiczenia w zoologii, Sofoklesa Edypa, Cicerona mowę za Sestica, historię literatury niemieckiej, Getego, Tasa i praktyczne ćwiczenia interpretacyi. — Wszystkie inne przedmioty wykładano za opłatą przepisanych taks kolegialnych.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Obrót handlu krajowego w styczniu 1855.

Podziałem według porządku nowej taryfy z 1. stycznia 1854.

(Obacz Nr. 1 i 11 Dodat. tygodniowego.)

Przywóz do kraju.

Wprowadzono	do Galicyi	w Kra-kowskie	na Buko-winę	Wprowadzono	do Galicyi	w Kra-kowskie	na Buko-winę
Kakao trzebione i w lupach	1,84.50	40.00	—	Skóry surowe	9,99.50	19.00	48.00
" tarte i w masie	27.00	—	—	Futra i futerka	17,42.00	2,50.88	98.31
Kawa i surogaty	555,69.04	363,52.73	44,70.61	Łoje i tłuszcz	8370,38.29	1021,57.00	2714,42.20
" palona	3.00	—	—	Oliwa	55,55.23	20,53.23	29,06.74
Korzenie pospolite	135,32.29	69,04.23	4,99.46	Trunki gorące, rum, arak, spirytus	203,56.83	119,14.50	38.18
" przednie	19,69.04	6,50.58	2,84.26	" Likwory i słodzouce			
" najprzedniejsze	1,26.90	9.54	—	napoje	1,21.88	1,22.24	—
Owoce południowe przednie	135,32.29	91,29.50	29,75.20	Wino butelkowane	54,07.86	6,85.80	10,67.60
" " średnie	10,69.04	129,66.44	32,19.25	" w beczkach	22,08.87	10,76.90	—
" " pospolite	1,26.90	16,41.50	4,85.52	" moldawskie	—	—	3525,10.59
Herbata	29,22.11	20,36.23	1,51.44	atóp kubicznych			
Cukier rafinowany	65,02.44	58,25.20	13.12	Drzewo na opał	72	—	1888
Tytną dla osób prywatnych	14.56	16.48	1,26.68	" transportem lądowym	9420	44,715	6708
Zboże, pszenica, orkisz	11833,54.90	3041,10.00	8232,57.00	" fabryczne	—	—	6832
" ze związku celnego	—	1263,49.25	—	" transportem lądowym	395	2997	—
" kukurudza, hreczka, żyto i t. p.	2158,74.60	839,84.00	52852,32.00	Kosznila, indygo	13.87.00	8.20	—
" ze związku celnego	—	18261,77.05	—	Żelazo surowe	8,69.00	—	—
" jęczmień, słód, owies	1080,77.00	110,74.50	2557738.00	Błacha żelazna bielona	—	17,10.00	—
" " ze związku celnego	—	3030,22.00	—	Żelazo przerabiane	—	—	19.00
Ryż czyszczony	76,60.00	600,51.30	—	Szyny żelazne	—	—	12,28.07
Mąka i mielwo	177,85.20	45,79.40	2125,66.63	" " ze związku celnego	—	68.00	—
" z związku celnego	—	124,25.00	—	Przędza bawełniana, wata	8.00	—	2,01.48
Rośliny, nasiona olejne	2486,77.80	340,10.00	166,80.30	" " bielona	16,48.70	3,72.50	2,64.42
" bliżej nieoznaczone	41,79.00	18,24.20	3,48.52	" " farbowana	7,47.90	96.00	—
Ryby, śledzie, sztokfisz	711,94.08	1838,59.20	10,60.64	" " ze związku celnego	—	—	—
Bydło rzeźne i robocze . . . sztuk	—	—	644	" Iniana surowa	—	2,85.26	1,77.54
Owce	—	—	349	" kręcona	42.30	—	1,232
Nierogaczna	11	90	2308				
Konie i źrebęta	5	—	45				

Wprowadzono	do Galicyi	w Kra- kowskie	na Buko- winę	Wprowadzono	do Galicyi	w Kra- kowskie	na Buko- winę
Funtów				Funtów			
Przędza z związku celnego	—	3.00	—	Wyroby skórzane ze zwią- ku celnego	5.10	0.20	0.13
Wyroby bawełniane pospolite	7.00	—	7.00	„ „ łącznie z inne- mi wyrobami	—	8.60	—
„ „ „ średnie	7,97.40	1,39.76	1,24.33	Rękawiczki	1.00	0.15	—
„ „ „ ze związku celnego	2.45	6.35	—	„ „ ze związku celnego	—	0.40	—
„ „ „ przednie	4,94.25	—	3.46	Wyroby kościane	—	3.2	—
„ „ „ ze związku celnego	—	3.85	—	„ „ „ ze związku celnego	—	2.00	—
„ „ „ najprzedniej- sze	58.00	2.00	—	Wyroby drewniane najpo- spolitsze	12,81.02	—	—
„ „ „ ze związku celnego	4.80	5.90	—	„ „ „ przednie	4.00	34,41.38	23.56
Wyroby lniane pospolite	0.50	3.55	—	„ „ „ ze zwią- ku celnego	—	6,18.00	—
„ „ „ średnie	0.12	0.55	—	„ „ „ najprzedniej- sze	1,28.00	—	11.63
„ „ „ przednie	3.10	5.10	—	„ „ „ ze zwią- ku celnego	1,29.60	1,75.40	—
„ „ „ ze związku celnego	3.60	1.95	—	Wyroby gliniane najpospo- litsze	2,39.40	—	—
„ „ „ najprzedniej- sze	0.49	—	—	„ „ „ pospolite	—	23.73	1,20.26
„ „ „ ze związku celnego	—	0.46	—	Fajanse ze związku celnego	—	1,51.14	—
Wyroby wełniane najpospo- litsze	3,00.48	—	2,43.68	„ „ „ średnie	6,24.00	5.20	1.25
„ „ „ pospolite	5.14	3,39.89	—	„ „ „ ze zwią- ku celnego	—	5,81.00	—
„ „ „ średnie	13,73.53	1,55.30	82.25	„ „ „ przednie	12.00	—	—
„ „ „ ze związku celnego	52.10	10.15	28.00	„ „ „ najprzedniejsze	9.00	—	—
„ „ „ przednie	24.00	—	—	„ „ „ ze związku celnego	—	2.50	—
„ „ „ ze związku celnego	—	5.40	—	Wyroby żelazne najpospo- litsze	17.16	—	—
Wyroby jedwabne przednie	60.05	8.50	—	„ „ „ ze zwią- zku celnego	2.00	17,67.45	—
„ „ „ ze związku celnego	28.16	40.26	—	„ „ „ pospolite	61.50	—	5.20
„ „ „ pospolite	8.00	8.40	26.11	„ „ „ ze związku celnego	3,86.40	12,70.88	—
„ „ „ ze związku celnego	—	15.05	—	„ „ „ przednie	2,94.35	14.65	3.09
Suknie i stroje pospolite	50.32	2,68.06	10.05	„ „ „ ze związku celnego	—	10,32.05	—
„ „ „ przednie	4.40	11.00	—	Wyroby z kruszców bliżej nie oznaczone	2,40.27	2,01.25	1,43.96
„ „ „ najwytwor- niejsze	18.35	11.78	—	„ „ „ cynkowe łącznie przy innych	—	4.00	0.25
Papier pospolity	—	—	1,79.12	„ „ „ ze związku celne- go	—	4,17.17	—
„ „ „ przedni	2.25	45.37	—	Maszyny żelazne	—	50,49.73	—
„ „ „ ze związku celnego	62.80	4,28.77	—	„ „ „ bliżej nieoznaczone	—	71.60	—
„ „ „ najprzedniejszy	1.90	—	—	Drobny towar najprzedniej- szy	86.75	1,21.30	3.20
„ „ „ ze związku celnego	11.00	1.80	—	„ „ „ przedni	1,02.24	34.81	1.20
Wyroby papierowe	50.25	36.18	2,42.87	„ „ „ ze związku celnego	4.06	9.05	—
„ „ „ ze związku celnego	1,93.60	7,43.26	—	„ „ „ pospolity	1,29.73	72.54	5.30
Wyroby kuśnierskie surowe	1,88.00	—	71.54	„ „ „ ze związku celnego	—	25.70	—
„ „ „ ze związku celnego	—	13.20	—	Preparata chemiczne i farby przednie	10.40	24.82	—
„ „ „ gotowe	4.40	1.20	1.33	Ółówki ze związku celnego	—	0.20	—
Skóry wyprawne pospolite	48,37.64	20,78.00	40.10	Produkta chemiczne bliżej nieoznaczone	17.75	1,70.87	—
„ „ „ ze związku celnego	—	138,38.96	—	Mydło pospolite	2,01.53	1,92.36	1.50
„ „ „ przednie	1.00	—	—	„ „ „ pachniące	45.70	—	—
„ „ „ ze związku celnego	—	21,01.48	—	Książki, mapy, i muzykalia	2,69.00	9,47.76	27.96
Wyroby skórzane i z gumy pospolite	51.14	43.40	—	Obrazki i litografie	28.59	57.16	—
„ „ „ ze związku celnego	—	13.00	—				
„ „ „ przednie	2,91.49	64.13	2.09				

Wywóz za granicę.

Wywieziono	z Galicyi	z Kra- kowskiego	z Buko- winy	Wywieziono	z Galicyi	z Kra- kowskiego	z Buko- winy
Funtów				Funtów			
Zboże, Kukurudza, hrecz- ka	—	232,54.00	—	Potaż	—	86,90.00	13,44.00
Mąka i mieliwo	—	47,00.00	—	Bawełna surowa	212,05.00	2,50.00	28,09.00
Skóry surowe	—	15,45.00	—	Gałgany	—	0.40	—
				Kości	—	37.86	—

Przemysł R. 1512, 1515 i 1557.

Zygmunt August zatwierdza wyrok komisarski, wydany w sprawie o błonie między Władką przemyskim i Mieszczanami.

(Ciąg dalszy. Obacz Nr. 12 i 13 Dodatku tygodniowego.)

Exaduerso Venerabilis Anthonius Wladica per suum Procu(rato)rem cum sufficienti Procu(rato)rio respondendo, posuit Priuilegia, vnu(m) Ser(enissi)mi olim Wladislai diuae memoriae, de Rnthe(nica) lingua in Latinam tra(n)slatum, et aliud moderni Ser(enissi)mi

Przeciwnie Wielobny Antoni Władka, odpowiadając przez pełnomocnika swego z dostatecznym pełnomocnictwem, złożył przywileje, jeden Najjaśniejszego niegdy Władysława świętej pamięci, z ruskiego języka na łaciński przetłózony, a drugi

Principis et do(mi)ni d(omi)ni Sigismu(n)di etc. | Regum Poloniae, Domini n(ost)ri gratiosissimi, et subiu(n)xit Priuilegia mea co(n)tinencia in se planiciem, lacus et rubeta, et praesertim Priuilegiu(m) hoc mihi per modernu(m) Regem datum, habet in se lacus, prata, ad ipsos lacus pertine(n)tia, que ego sepiu tanq(uam) mea | p(ro)pria. Quae Priuilegia lecta sunt coram nobis, et nihil co(m)pertum est in Priuilegio originali diui Wladislai Regis per Ser(enissi)mu(m) Parentem v(est)rae M(ajesta)tis de Ruthenico idiomate in Latinum tra(n)slatum, q(uod) planicies eius(mo)di et lacus ad Wladicatum pertinere de|berent. Et in co(n)tinenti Ciues per Procu(rato)rem me(m)oriale posuer(un)t ad ipsius co(n)cessata, et petiueru(n)t iuxta p(ro)posic(i)o(n)em ipsorum in eo Decretum fieri, praesertim q(uam) originale ipsius Priuilegiu(m) istud non co(n)tinet, quod, ipse sibi per nouum Priuilegium vindicare conatus est, Assereu(tes) eius(mo)di Priuilegium sibi, in da(m)num Ciuitatis datum, auxilio fore non debere, quia non co(n)tinet in se planiciem et lacus Ciuitati appropriatos, sed tantummodo co(n)tinet Mosezische, ad Monastirz versus San, Et cum hoc est foraminosum et scissu(m) | in medio, igitur ista et talia Priuilegia deserta(n)tur et non habent vigorem, nec iurare possu(n)t ipsu(m) Wladicam, et neq(ue) aliquam specificationem in se habent de Bofforio et pascuis, rubetis et pratis de quibus agitur. Item contra secu(n)dum Priuilegium Ser(enissi)mi | Principis domini Sigismundi Dei gratia Regis Poloniae moderni etc., excipien(do) dixeru(n)t, honesta(n)do titulum et sigillum, q(uod) Priuilegium istud Wladicae prodesse non potest, quia sibi in eodem donata co(n)tinentur, quae mere Ciuitatis sunt, et ipsius nunq(uam) | fuerunt, neq(ue) in primaeco suo Priuilegio contine(n)tur, neq(ue) nomine Ciuitatis Proconsul vnquam et Co(n)sules coram M(ajesta)te Regia post illam reuisionem co(m)paruerunt. Igitur ne aliquando in sententiam eius(mo)di, quae co(n)tra ipsorum Priuilegia lata est consenserunt, | neq(ue) in hoc co(n)sentire uoluerunt, Licet Wladicae Priuilegium datum fuit, vt lacus Mohilsko et Przekopane haberet cum pratis ad illa spectantibus. Nolen(tes) tamen suo Priuilegio praeiudicar(e), et illius Priuilegio in quo nihil tale continebatur consentire, et | praesertim in blonye eodem uulla prata habentur praeter pascua, nec aliqua signa metata sunt et appare(n)t, et tamen Wladica non atte(n)to eo, q(uod) in Priuilegiis suis nihil cum Ciuitate nihil in ipsa planicie haberent eorum, sepibus a ripa fluuii San vsq(ue) ad | ripam fluuii Wyar Ciuitati planiciem et pascua et rubeta adimendo sepsit. Quamobrem nobis iniuriam faciens, et contra suum Priuilegium excessit et peccauit, et M(ajes)tati Regiae in Mille florenis Hungaricalibus succubuit: p(ro)ut vs d(omi)ni Co(m)missarii | per Regiam M(ajesta)tem ad uidentia loca deputati, et in literis in literis ipsius Wladicae designati ad instantiam ipsius Wladicae in eo, vbi sepes factae sunt, fuere loco, et nec sibi aliquando istud datum est: et referebant se ad praefati Reueren(di) in Christo | patris et d(omi)ni d(omi)ni Mathiae Episcopi Przemysliensis et Cancellarij Regni Poloniae recognitionem, in literis ipsius Wladicae primò positi Co(m)missarii, Qui ita recognoscere dignatus est p(ro)ut ipsi Ciues allegarunt, et ideo dixerunt ipsum Wladicam Priuilegia praefata iurare non posse in obseptione pascuorum ac rubetorum, et occupatione lacuum Ciuiliu(m), quae in praeiudicium Priuilegiorum a Ciuitate alienare et sibi usurpare contendit, et affectaueru(n)t eis iuxta p(ro)posic(i)o(n)em ipsorum decerni, et circa | priuilegia eorum iuxta relinqui. Et exaduerso Wladica inhaerendo priori responsioni petiuit se circa Priuilegia sua posita co(n)seruari. Nos verò Commissarii Priuilegiis partium et Controuersiis benè ruminatis, p(raese)nte R(euerendissi)mo patre et d(omi)no Mathia | Episcopo Przemisliensi etc. ac caeterorum Jurisperitorum nobis assistentium, talem inter partes ipsas auctoritate commissaria tulimus sententiam. Exquo Priuilegium Wladicae non continet aliquas granicies nec scopulos, nec in obseptione pascuorum | Ciuiliu(m), ideo ipsi Wladicae sepes septas in pascuis, planicie et rubetis Ciuilibus sub vadio Mille florenorum Hungaricalium dissiicere et destruere ad decursum vnus septimoniae mandauimus, Pascuaq(ue), rubeta et planiciem, quae idem Wladica obsepiuerat, Ciuitati adiudicauimus iuxta priuilegia eorum, cum omnibus utilitatibus ipsorum, Vsum verò duorum lacuum iuxta noui Priuilegii contenta, dicto Wladicae ad informationem Sacrae Regiae M(ajesta)tis, sibi Wladicae concessimus. Quam sen|tentiam uostram partes susceperunt et approbauerunt, Offeren(te) se eam firmiter conserua(re), Super quo Ciues memoriale posuerunt, quod iudicium recepit.

Najjaśniejszego teraz panującego Zygmunta króla Polski Pana nam najtłaskawszego, z przyłączeniem moich przywilejów zawierających błonie, jeziora i krzaki, zwłaszcza że ów przez terazniejszego Króla dany mi przywilej obejmuje jeziora i należące do tych jezior łąki, które jako moje własne ogrodziłem. Odczytano więc te przywileje w obec nas, ale w pierwotnym przywileju świętej pamięci Władysława Króla przez Najjaśniejszego Rodzica Waszej królewskiej Mości z ruskiego na łacińskie przetłóżonym nic się nie znalazło, iżby owo błonie i jeziora do władcyctwa należeć miały. Mieszczanie stóżyli więc przez pełnomocnika uwagi do jego oświadczeń i domagali się, aby wyrok w tym względzie według ich wniosku wypadł, zwłaszcza iż pierwotny jego przywilej nie zawiera tego, co sobie przez nowy przywilej przywłaszczyc usiłował, utrzymując przytem, że, ów na szkodę miasta wydany przywilej popierać go nie może, albowiem nie ma w nim mowy o błoniu i jeziorach miastu na własność oddanych, ale tylko o Mościsku koło Monasterza ku Sanowi, a że podziurawiony i w połowie rozdarty, przeto podobne przywileje nie mają znaczenia i wagi, i Władcyce ku poparciu służyć nie powinny. gdyż w nich żadnego nie ma wyszczególnienia o skotnicy i pastwisku, ani o krzakach, ani o łakach, o które właśnie chodzi. Przeciw drugiemu przywilejowi Najjaśniejszego Pana Zygmunta z Bożej łaski terazniejszego Króla polskiego wyjątkow: też rzekli, iż urzeczywisty znamię i pieczęć, ten przywilej Władcyce przystuścić nie może, ponieważ darowiznę tego obejmuje, co jedynie do miasta. nigdy zaś do Władyki nie należało i o czem w pierwotnym przywileju jego wzmianki niema. Burmistrz też i Radcy przed Mością królewską p: onem prześrzeniu imieniem miasta nigdy nie stawali, przeto na ów wyrok, który przeciw ich przywilejom wydany został, nigdy nie zezwolili i zezwolić nań nie życzyli sobie; a chociaż Władyka otrzymał był przywilej nadawczy na jeziora Mohilsko i Przekopane z łakami do nich należącemi, oni atoli ani swojemu przywilejowi wtlaczać, ani na jego przywilej, w którym nic o tem nie znachodziło się przystać nie chcieli, osobliwie iż na tem błoniu oprócz pastwisk żadnych łak niema, znaków też granicznych nie poczyniono i onych nie widać; Władyka jednak nie zważając na to, że w jego przywilejach nic nie przychodziło, aby na miejskiem błoniu cokolwiek wspólnie z miastem posiadał: błonie, pastwisko i krzaki od brzegu sanowego aż do brzegu rzeki Wiar plotami odgrodził i zagarnął, a wyrządzając nam przeto krzywdę, wykroczył i zgrzeszył przeciw swemu przywilejowi, i przepadł królewskiej Mości winy tysiąca złotych węgierskich, jakoście Panowie Komisarze, przez królewską Mość do oglądania miejsc zesłani i w piśmie Władyki naznaczeni, na żądanie jego na tem byli miejscu, gdzie płoty postawiano, do czego przecież żadnego nie otrzymał pozwolenia. Tu odwołali się do uznania naprzód w piśmie Władyki wymienionego Komisarza, Wielebnego w Chrystusie Ojca i Pana, Księdza Macieja Biskupa przemyslskiego a Kanslersza koronnego, który według przytoczonych przez Mieszczan dowodów uznać raczył, i oświadczyli następnie, iż przerzeczone przywileje Władykę w ogrodzeniu pastwisk i krzaków ani w zajęciu jezior miejskich, które z ujmą przywilejów miastu zabrać i sobie przywłaszczyc pragnie, wspierać nie mogą. Nareszcie żądali, aby wyrok podług ich wniosku wypadł i oni przy swych słusznych przywilejach zostawieni byli. Przeciwnie i Władyka odnośnie do pierwszej odpowiedzi domogał się, aby go przy przedłożonych zachować przywilejach. — My Komisarze zaś, rozpoznawszy dobrze przywileje stron i spory, w obecności Przewielebnego Ojca Księdza Macieja przemyslskiego i t.d. i reszty prawników przy nas będących, taki na mocy upowaznienia komisarskiego wydaliśmy sąd między stronami. Gdy przywilej Władyki nie zawiera żadnych granic, ani kopców w ogrodzeniu pastwisk miejskich: przeto rozkazaliśmy Władcyce płoty na pastwisku, na błoniu i w krzakach miejskich postawione pod poręką tysiąca złotych węgierskich do tygodnia rozebrać i usunąć; pastwisko, krzaki i błonie, które Władyka ogrodził, przysądziliśmy Miastu wedle ich przywileju ze wszystkiemi pożytki, dwa jeziora zaś opierając się na treści nowego przywileju oddaliśmy w używanie Władcyce aż do dalszego Uświęconej królewskiej Mości rozporządzenia. Wyrok ten strony przyjęły i uznały, obowiązując się zachować go ściśle, na co też Mieszczanie stóżyli oświadczenie, które urząd sądowy przyjął. (D. e. n.)